

Jakou automatickou zbraní vyzbrojíme své družstvo?

V minulém roce rozvinula se v našich vojenských listech živá polemika o organizaci naší nové, nejmenší bojové jednotky pěší.

Také já jsem napsal do Vojenských Rozhledů, ročník III., čís. 3, str. 141, článek, v němž jsem označil družstvo jako naši nejmenší budoucí bojovou jednotku a vyslovil jsem názor o její síle.

Naši základní bojovou jednotkou mohl by býti malý hlouček bojovníků, vyzbrojený automatickou zbraní, mající stejnou moc palební asi jako bývalá pěší četa.

Naše nynější družstvo mohlo by býti naší základní bojovou jednotkou. Její početní stav? Nejmenší počet omezen jest třemi podmínkami. Jsou to:

1. obsluha automatické zbraně,
2. vlastní mužstvo a ochrana automatické zbraně,
3. zásobování střelivem.

Dále jsem rozdělil toto družstvo v skupinu střelců a skupinu granátníků. Mezi jiným psal jsem v uvedeném článku:

Samočinná zbraň jest hlavní silou této základní jednotky; zbraň tu nahrazuje nám zatím lehký kulomet „Schwarzlosův“.

Tento kulomet jest však zbraní dosti složitou, těžkou, skýtá nepříteli veliký cíl, potřebuje více obsluhy než jiná automatická zbraň, a má býti proto vbrzku nahrazen lepším a lehčím. Silou roty není již a nikdy nebude počet bojovníků, nýbrž počet kulometů. Naš nový cvičební řád pro pěchotu, jenž byl dán pěchotě k vyzkoušení, praví v hlavě III.:

Výcvik družstva:

Družstvo jest základní jednotkou cvičnou i bojovou, jeho jádrem jest lehký kulomet, k němuž náleží vojíni, kteří jej zajišťují a chrání převědy; jsou rozděleni ve 2 roje po 6 mužích. Družstvu velí četař nebo desátník, rojům velí obyčejně svobodníci.

Družstvo jest sestaveno takto:

Velitel družstva.

Roj střelecký:

1. velitel roje,
2. střelec,
3. nabíjec,
4. pomocník,
5. „
6. „

Roj úderný:

1. velitel roje,
2. úderník,
3. „
4. „
5. granátník,
6. „

Podle téhož nového předpisu jest četa největší jednotka pěchoty, jež může ještě manévrovat za přímého velení svého velitele. Jest složena zpravidla ze 3 družstev.

Rota jest jednotka způsobilá řešiti jednoduchou taktickou úlohu. Jest sestavena ze čtyř bojových čet. Podle toho bude síla roty 12 bojových družstev, vyzbrojených novým lehkým kulometem.

Naš nový cvičební řád pro pěchotu splňuje naše tužby a ustanovuje, jak již shora řečeno, družstvo naší základní jednotkou pěchoty.

Nechci nikterak tvrditi, že snad mezi mnohými jinými články i můj, uveřejněný ve Vojenských Rozhledech, nějak přispěl k určení družstva za základní bojovou jednotku.

Jisto jest a s radostí můžeme konstatovati, že naše MNO pracuje o předpisech souhlasně s vojskem, že se nerodí předpisy tyto výhradně jen u nejvyšších velitelství, nýbrž, že je vytvářejí zároveň ti, kteří je budou prakticky prováděti jak v míru, tak i ve válce.

Utvořením družstva jako naší základní bojové jednotky není náš úkol dokončen. Nastává nám nyní nová práce, nová starost, jak toto družstvo vhodně a účelně definitivně vyzbrojiti lehkou, jednoduchou zbraní mocné palby. Aby se tato otázka šťastně rozřešila, jest i v této příčině třeba součinnosti nás všech. Všichni řadoví důstojníci pěchoty a jízdy musí již předem uvažovati o rozřešení tohoto problému.

Myslím, že by náš nový kulomet měl míti tyto vlastnosti:

Konstrukce co nejjednodušší, aby ji bylo lze snadno a rychle rozložiti a složiti i v terénu jen šroubovákem.

Hlava veň dostatečně silná.

Chod nového kulometu jednoduchý, ústrojí bezpečně uzavřeno, aby na ně nemohly působiti vlivy povětrnosti, prach, písek, bláto a p.

Pažba kulometů aby byla, pokud lze, plná, lehká, s velkým zářezem, aby zbraň pevně seděla v rameni a mohla býti ovládána jako obyčejná puška podle potřeby i za pohybu (s boku).

Náboje pokud možno ogivální, niklový plášť, ráže 7—7,5 mm; část přiděleného střeliva vždy se střelami průbojnými (celoocelovými). Nejlépe by bylo, aby pěchota měla pro veškeré své zbraně (kulometry, pušky) jednotný náboj.

Váha nabitého kulometu i s pásem (zásobníkem) a podporou musí býti taková, aby mohl jeden voják snadno za pochodu nésti zbraň a vládnouti jí v boji rychle a lehce. Váha našeho kulometu měla by býti přibližně 10 kg.

Chlazení. Chlazení zbraně je vhodné vzduchem. Chlazení vodou zbytečně zatěžuje kulomet a nádržka se záložní vodou (zátěž) je nevídanou přítěží obsluhy, která by místo ní mohla vzíti více střeliva. Doporučovalo by se vzduchové chlazení jako jest na příklad u kulometu Lewisova (hliníkový chladič s podélnými žebry). Toto chlazení úplně postačuje, neboť i při nejintenzivnější palbě není obsluha vydána nebezpečí popálenin.

Nošení. Nejlépe je přizpůsobiti zbraň k nošení na jednom rameni, aby mohl střelec na zádech nésti lehčí torbu se svými nejn nutnějšími věcmi. Tento způsob nošení neprozrazoval by nepříteli lehký kulomet a bylo by též vyhověno snaze po rychlé hotovosti. Nejvhodnější podporou (podstavcem) je dvounožka, trvale upevněná na hlavní (chladiči) objímkou tak, aby bylo lze při nošení obě nožky jednoduše přiklopiti na hlavěň (tak zv. Gabelgestell). Dvounožka vyhovovala ze všech podstavců ke konci války improvizovaných pro lehký kulomet nejlépe svou lehkostí, snadnou transportací a zvýšenou přesností střelby na rozdíl od jiných.

Nabíjení budiž co nejrychlejší, aby jedním nebo dvěma hmaty mohla býti zbraň k střelbě připravena a jedním hmatem vybita.

Pro malou stabilitu lehkého kulometu pozbývá střelec po několika výstřelech záměrnou a musí proto střeliti malými seriemi (5—7 ran); budou tedy pro lehký kulomet výhodnější zásobníky po 30—40 ranách, kterýžto počet úplně dostačí i v kritických okamžicích

pro palbu na plný zásobník. Používá-li se dlouhých pásů, bývá střelec sváděn k zbytečnému plýtvání střelivem.

Mimo to lze snadno i nabitou zbraň, zajištěnou pouze nějakou pojistkou, přenášeti do nové posice, kde hned po umístění bez dalšího obsluhování lze z ní stříleti. Pás velmi překáží při přenášení nabitého kulometu a při palbě vodorovným rozsevem, nebo rychlém měnění cílů v různých směrech, ba působivá i závady ve střelbě, není-li nabíječem opatrně posunován i s kulometem a veden do zásobovacího zařízení. Zavedením zásobníku bude moci střelec samostatně, bez pomoci nabíječe, pracovat bez obavy. Aby se pero nebo vzpruha zásobníku nezeslabovaly, musí býti vyrobeny z nejlepšího materiálu.

Rychlost střelby: průměrně 300—400 ran za minutu. Větší rychlost vyžadovala by mnohem více střeliva, a to lze za boje nese snadno doplňovati. Rychlost tato jest dosti značná, ovšem obsluha, střelec, musil by si býti vědom, kdy má zbraně užití, aby se prudkým ostřelováním těžkých cílů neplýtvalo zbytečně střelivem.

Zbraň tato, vyhrazená boji na malou vzdálenost (jen není-li dostatek kulometů těžkých, též na střední), vyžaduje přesné střelby na malé polní cíle do 800 kroků.

Obsluha, jak jest novým cvičným řádem předepsána, vyhovuje úplně. Může zbraň dostatečně střelivem zásobiti i pro déle trvající boj, může ji osamocenu chrániti a se sousedem spojovati.

Zbraň musí býti dobře chráněna před znečištěním vlivy povětrnostními. Musí býti pevně sestrojena a přece jednoduchá, aby se mohl každý voják co nejrychleji naučiti ji obsluhovati a ji stříleti a aby za nedostatku obsluhy již vycvičené, mohl s úspěchem využiti jejích předností.

Podle doslechu započalo již MNO v měsíci březnu t. r. zkoušet asi 10 různých lehkých kulometů, jichž by bylo lze použiti jako budoucí zbraně našeho družstva. Zkoušky konaly v Milovicích komise, složené z vojenských a technických odborníků. Lehké kulometry, jež budou komisemi uznány za nejlepší, budou pak dány jednotlivým tělesům k praktickému vyzkoušení.

Kulometry budou zkoušeny u různých těles podle programu stanoveného MNO.

Příslušná tělesa předloží své úsudky, a pak bude definitivně rozhodnuto, o výzbroji našeho družstva.

Doufejme, že právě tak šťastně bude rozřešena otázka výzbroje, jako byla rozřešena otázka organizace naší nejmenší bojové jednotky.

Škpt. inž. KAREL MAYER:

Automobilový stroj ve vojenství.

Jest tomu právě asi 40 let, kdy se objevily první typy benzínových samohybných vozů konstrukce Daimlerovy a Benzovy. A za tuto poměrně krátkou dobu se automobil zdokonalil a pronikl rychle veškerým moderním životem, jako snad žádný jiný lidský vynález. Prvotní nedokonalý, později i luxusní dopravní stroj je dnes již nepostradatelným činitelem pro dálkovou dopravu všeho druhu v obchodu, průmyslu a zemědělství, a poněvadž je spolehlivý, rychlý a úsporný, nahrazuje místy i dráhy. Vynikl však i v mnohých jiných